

GROENLINKS

VOORSCHOTEN

JAARVERSLAG 2023

VAN DE RAADSFRACTIE

Het jaar 2023: Treurnis over deze coalitie

De fractie diende in de laatste raadsvergadering van het jaar een motie van treurnis in over de handelwijze van het college. Daar waren nogal wat aanleidingen voor, en die werden allemaal genoemd in de motie.

- Het college realiseert in deze periode geen scholenbouw, terwijl in het coalitieakkoord goede onderwijshuisvesting prioriteit heeft gekregen.
- Het college negeert de afspraken over huisvesting van culturele voorzieningen uit het coalitieakkoord zonder de beloofde alternatieve voorstellen aan te bieden.
- Het college pakt het achterstallig onderhoud van het riool, zoals aangegeven in het coalitieakkoord, niet aan.
- Het college laat in zijn sportvisie de sportaccommodaties buiten beschouwing, waardoor de in het coalitieakkoord beloofde ondersteuning bij investeringen in sportaccommodaties bemoeilijkt wordt.
- Het college voert het nieuwe subsidiebeleid zoals dat is vastgesteld door de raad niet uit, en faalt in het actief informeren van de raad, met verhullende antwoorden op schriftelijke vragen en het niet nakomen van relevante toezeggingen.
- Het college verzuimt herhaaldelijk de raad tijdig te informeren over financiële overschrijdingen, tegenvallers en onzorgvuldigheden. Voorbeelden: de financiële gevolgen van het debacle rond het Ambachts- en Baljuwhuis (€ 350.000 schadevergoeding te betalen) en de vergeten subsidieaanvragen voor zwembad Het Wedde (€ 100.000 subsidie misgelopen). En dat, terwijl het coalitieakkoord transparantie en zorgvuldigheid had beloofd.

De fractie oordeelde, dat de door het college gemaakte keuzes tot onverantwoord uitstel hebben geleid en tot beschadiging van het vertrouwen van de inwoners. Daarom sprak de fractie in de motie zijn treurnis uit over de handelwijze van het college en drong aan op grotere daadkracht en transparantie. De motie werd mede ondertekend door de fracties van D66 en de PvdA.

De coalitiepartijen betreurden de motie van treurnis. Zij wezen op de beperkte ambtelijke capaciteit en betoogden, dat er wel vooruitgang wordt geboekt, alleen minder snel dan we zouden willen. GroenLinks-woordvoerder Albert benadrukte echter, dat de coalitie de eigen afspraken uit het coalitieakkoord niet uitvoert, als gevolg van de keuzes die de coalitie zelf maakt, niet omdat de ambtelijke capaciteit tekortschiet.

De motie vormde daarmee de afsluiting van een teleurstellend jaar, waarin het college weinig wist te bereiken en de beloftes van het coalitieakkoord nauwelijks waar kon maken. In het vervolg van dit verslag komen de belangrijkste wapenfeiten van de fractie van het afgelopen jaar aan de orde.

Samenstelling van de fractie

Gedurende het verslagjaar heeft de samenstelling van de fractie geen wijzigingen ondergaan. De fractie bestaat uit de raadsleden Albert Deuzeman (fractieleider), Conny v.d. Krogt, Paul 't Lam en Corine Ilic' en commissieleden Marja Nell en Tom Fabri.

In de commissies zitten voor GroenLinks:

- Wonen, Ruimte en Groen: Conny v.d. Krogt en Corine Ilic'
- Mens en Samenleving: Paul 't Lam en Marja Nell
- Burger en bestuur: Albert Deuzeman en Tom Fabri

Conny is tevens voorzitter van de commissie Mens en Samenleving

Resultaten van de fractie

Leerlingenvervoer

In de raadsvergadering van 2 februari werd een nieuwe verordening voor het leerlingenvervoer in Voorschoten behandeld. Voor GroenLinks was dat aanleiding om te zorgen dat kinderen die nu naar het speciaal basisonderwijs (basisonderwijs met speciale voorzieningen) of het speciaal onderwijs (voor kinderen met een beperking, chronische ziekte of stoornis) gaan, eerder in aanmerking komen voor leerlingenvervoer dan momenteel het geval is. Paul 't Lam: "Er zijn namelijk gezinnen waar een kind niet naar het reguliere basisonderwijs in Voorschoten kan en dus buiten ons dorp onderwijs moet krijgen. Voor deze kinderen is onder andere het leerlingenvervoer in het leven geroepen zodat zij naar deze scholen gebracht worden."

De afstand naar school die deze kinderen moeten afleggen is groter dan die voor kinderen die naar één van de Voorschotense basisscholen in de buurt kunnen gaan. Omdat de gemeente alleen leerlingenvervoer toestaat bij een afstand van 6 km of meer, zijn niet alle kinderen die naar het speciaal (basis)onderwijs gaan, verzekerd van dat leerlingenvervoer. Een aantal kinderen zitten net onder die afstandsgrens en GroenLinks vindt dat ook zij in aanmerking moeten komen voor dit leerlingenvervoer. Paul 't Lam: "Hier is geen sprake van een vrijwillige keuze voor een school. Deze ouders worden extra belast door de dagelijkse reistijd van een kind in combinatie met werk en vaak ook het reguliere basisonderwijs van andere kinderen in het gezin." Daarom heeft GroenLinks voorgesteld de afstandsgrens voor leerlingenvervoer te verlagen van 6 naar 2 km. Hierdoor krijgen ook ouders met kinderen op het speciaal (basis)onderwijs de ruimte om het dagelijkse leven beter te organiseren. De verordening voor het leerlingenvervoer is hierop aangepast.

Subsidiebeleid

In dezelfde raadsvergadering werden de hoofdlijnen en voorwaarden voor het nieuwe subsidiebeleid behandeld, dat 1-1-2024 moet ingaan. De startnotitie voor dit beleid werd door de raad aangenomen, maar niet met medewerking van GroenLinks. Onze woordvoerder Paul constateerde dat de vorming van het nieuwe subsidiebeleid onder grote tijdsdruk staat. Er is geen ruimte voor serieuze participatie of voor een degelijke evaluatie van het huidige beleid. Alles wijst op een continuering van het huidige beleid. Paul gaf de wethouder mee om in het vervolgproces na te denken over de grondslagen op basis waarvan wij subsidies verlenen, over afspraken omtrent indexering, regionale afspraken, en ook over het belang van culturele, sportieve en groene waarden, die mogelijk ook onderdeel van subsidiebeleid kunnen zijn. Paul concludeerde: "Deze startnotitie is een valse start. Hij is niet goed genoeg, dus wij steunen hem niet".

Ambachts- en Baljuwhuis

Iedereen heeft in de krant kunnen lezen, dat de verkoop van het Ambachts- en Baljuwhuis niet is doorgegaan. De gemeente en de koper hadden een geschil over de interpretatie van de koopovereenkomst. De koper ging naar de rechter, die adviseerde dat de gemeente en de koper er onderling uit moesten komen. Dat is gelukt met als resultaat dat de koper € 350.000 vergoeding ontvangt voor het niet doorgaan van de koop. De gemeente heeft de raad hierover schriftelijk geïnformeerd, maar wat de gemeente precies met de koper is overeengekomen valt onder geheimhouding. Er stond dus maar weinig informatie in de informatiebrief.

Dat viel niet goed bij diverse raadsfracties, ook niet bij GroenLinks. Het AB-huis is niet verkocht, we zijn wel € 350.000 kwijt en hoe dat zo heeft kunnen gebeuren blijft onduidelijk. De reacties in de sociale media logen er dan ook niet om. Er is duidelijk iets mis gegaan, constateerde fractieleider Albert, en hoe dat gekomen is moet boven tafel komen, wil de raad haar controlerende taak kunnen uitoefenen. In de raadsvergadering gaf de wethouder wel enige uitleg, maar dat hielp toch niet echt, omdat niet alles openbaar gemaakt kon worden. Conclusie in de vergadering was dat we hiervan moeten leren, en dat een evaluatie van de gang van zaken moet leiden tot een nieuw verkoopbeleid.

Woonvisie

In de commissie Wonen Ruimte Groen zijn twee belangrijke onderwerpen over wonen besproken. Het eerste, de regionale woonagenda, gaat over de wijze waarop in onze regio de komende tien jaar 15.000 duizend woningen worden gebouwd. Van de woningen die in Voorschoten worden gebouwd wordt 67% betaalbaar. Belangrijk is nu dat nieuwe projecten snel kunnen starten. Daarom is een duidelijk overzicht van plaatsen waar in ons dorp gebouwd moet en kan gaan worden essentieel. GroenLinks raadslid Conny heeft, naar aanleiding van een bericht op NOS Nieuws, haar zorgen geuit over de monopoliepositie en de macht die grote vastgoedbedrijven in middelgrote gemeenten hebben. "Het is belangrijk dat het college in Voorschoten hier heel alert op is. Als een initiatiefnemer minder woningen realiseert dan de afgesproken hoeveelheid sociale huur, betaalbare koop en betaalbare huur dan is hij verplicht een bijdrage te storten in het vereveningsfonds. Daarmee komt meer geld beschikbaar om betaalbare woningen te bouwen."

Het tweede woononderwerp was de startnotitie Woonvisie Voorschoten. Conny gaf hierover een aantal suggesties mee aan het college. Belangrijk is de relatie met andere plannen, zoals de Centrumvisie, het klimaatadaptatieplan, de renovatie van de riolering en alle bijbehorende plannen voor de wijk Adegeest. Maar ook met het parkeerbeleid, wat volgens GroenLinks ook een plek moet krijgen in de woonvisie. De wethouder heeft toegezegd dat al deze visies en plannen met elkaar in verband komen te staan en bij het uitvoeren worden meegenomen.

Groene Valentijn

Op voordracht van de fractie is de 14e Groene Valentijn dit jaar door GroenLinks Voorschoten toegekend aan het Burgerinitiatief Vlietland. Dit initiatief heeft het voor elkaar gekregen dat de omstreden bebouwing van het recreatiegebied Vlietland opnieuw prominent op de agenda staat. Dat het initiatief om Vlietland open en groen te houden breed wordt gesteund blijkt uit de 17.000 handtekeningen van mensen uit de directe omgeving van Vlietland, die de petitie hebben ondersteund.

Het Burgerinitiatief Vlietland heeft gezorgd voor het opnieuw zorgvuldig bekijken of de bebouwingsplannen op Vlietland, met 222 recreatiewoningen, 569 parkeerplaatsen en inperking van de openbaar te gebruiken recreatieruimte, wel passend zijn in deze tijd. Deze bebouwing levert immers geen bijdrage aan de woningnood, maar gaat wel ten koste van natuur, milieu en vrije recreatie.

GroenLinks meent dat de Groene Valentijn het Burgerinitiatief Vlietland toekomt vanwege haar opkomen voor het groene gebied en de recreatiemogelijkheden voor iedereen. De twee vertegenwoordigers van het Burgerinitiatief: Mirjam Ros en Anne Sikken, wisten niet dat zij waren uitgenodigd om de Groene Valentijn in ontvangst te nemen. Dit gebeurde op maandagavond 13 februari. De verrassing was groot en werd zeer gewaardeerd. Albert Deuzeman benadrukte in zijn toespraakje nogmaals dat het Burgerinitiatief breed wordt gesteund en de initiatiefnemers er niet alleen voor staan.

Kaders sociaal domein

In de raad van 9 maart werd de notitie "Kaders actualisatie beleidsplan sociaal domein Voorschoten 2023" behandeld. Enkele dagen daarvoor had de fractie over deze notitie de leden geraadpleegd. De kritiek was niet van de lucht. De nota is vaag en abstract. Het werd niet duidelijk welke kant het gemeentebestuur op wil met het sociaal beleid. De fractie heeft in de raadsvergadering bij monde van Paul een kritische reactie op de nota gegeven. Hij wees erop, dat er geen serieuze evaluatie is uitgevoerd over de afgelopen periode. "Als je niets wilt leren over hoe het bestaande beleid heeft gewerkt, wat voor zin heeft het dan om een nieuw beleidsplan op te stellen? Het lijkt erop, dat de gemeente vooral bezig is vanuit het beeld wat de gemeente kan bieden en wat de gemeente nodig heeft om iets te bieden. Terwijl hetgeen er nodig is bij inwoners het uitgangspunt zou moeten zijn. Pas als dat helder is kan je gaan kijken wat de gemeente kan bieden, en met hulp van wie. Deze notitie voelt als onaf, niet volwassen genoeg om als basis te dienen voor het opstellen van een sociaal domein beleidsplan". Paul pleitte voor alsnog een evaluatie, een verduidelijking van de rol

van de gemeente in het sociaal domein, duidelijke prioriteiten formuleren bij de doelstellingen, en duidelijke criteria waarop gestuurd kan worden. Omdat het voorstel niet goed genoeg werd gevonden heeft de fractie tegen gestemd.

Beheervisie openbare ruimte

Een startnotitie van het college om te komen tot een visie op het beheer van de openbare ruimte viel niet goed bij de fractie. Corine wees er in de raad van 5 april op, dat de noodzaak samenhang aan te brengen in de verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving al lang wordt onderkend, maar dat een samenhangende visie pas in 2025 gepresenteerd gaat worden. Dus pas na 2025 kunnen we beheerplannen verwachten, die onderling samenhangen en gebaseerd zijn op één samenhangende visie, aldus Corine. Zij diende daarom een amendement in met als strekking om al tegen het einde van het jaar een samenhangende visie aan de raad voor te leggen. Dit amendement werd niet aangenomen, de startnotitie wel met alleen de stemmen van de GL-fractie tegen.

Beheerplannen 2023-2026

Beheerplannen gaan over het beheer van de openbare ruimte en bevatten de voorgenomen maatregelen en de bijbehorende kosten van dat beheer. Het college had plannen aan de raad voorgelegd over het beheer van o.m. wegen, groen, speelplekken, bebording, straatverlichting en kunstwerken. De fractie constateerde, bij monde van Corine, dat de beheerplannen sterk verschilden in kwaliteit en dat het onderliggende beleid geheel ontbrak of verouderd was. De raad is zo niet in staat in gesprek te komen over de beleidskeuzes die in de plannen zijn doorgevoerd. Als voorbeeld noemde Corine het speelruimteplan. Hierover hebben inwoners een enquête ingevuld. Hen werd voorgespiegeld dat op basis van de uitkomsten van de enquête beleid gemaakt zou worden. Wat vervolgens onduidelijk blijft is wat er met die input is gedaan, wanneer de inwoners op het nieuwe beleid kunnen reageren, en hoe zij nog invloed hebben op de inrichting van de nieuwe speelplekken. Het was aanleiding voor de fractie om een motie in te dienen en het college te vragen vlot met een nieuw speelruimteplan te komen, waar raad en inwoners een onderbouwing krijgen van de gemaakte keuzes. De motie werd unaniem gesteund door de raad en de wethouder beloofde hem uit te voeren. Ook de beheerplannen werden door de raad aangenomen, ook met steun van de fractie.

Integrale herinrichting Adegeest

De wijk Adegeest is toe aan een grote opknapbeurt. De riolering vertoont ernstige gebreken, waardoor in de wegen regelmatig gaten ontstaan. Straten vertonen spoorvormingen en verzakkingen, wat onveiligheid veroorzaakt. Ook is Adegeest fysiek nog geen 30 km gebied en is de wijk nog niet klimaatadaptief ingericht. Een extern bureau heeft een advies uitgebracht over de herinrichting van de wijk: "Groen en klimaatadaptief Adegeest". Bedoeling is, dat niet alleen gewerkt wordt aan noodzakelijk onderhoud, maar ook aandacht wordt besteed aan verkeersveiligheid, klimaatadaptatie, energietransitie en biodiversiteit. In de raadsvergadering van 5 april liet Conny weten waardering te hebben voor het plan. Het plan leeft ook bij de inwoners; velen hebben deelgenomen aan het participatietraject en volgen de ontwikkelingen over de herinrichting op de voet. Een veel geuite wens is dat veel aandacht wordt besteed aan het groener maken van de wijk. Het voorstel over Adegeest is door de raad unaniem aangenomen. In het eerste kwartaal van volgend jaar gaat de schop in de grond.

Opvang vluchtelingen in Hollands Midden

Er blijven vluchtelingen naar Nederland komen en die moeten op de een of andere manier worden opgevangen en gehuisvest. De provincie Zuid-Holland heeft aangeboden 10.000 duurzame opvangplekken voor asielzoekers te gaan realiseren. Als je dat aantal verdeelt over de gemeenten naar rato van hun inwonertal kom je voor Voorschoten uit op 69 opvangplekken. Aan alle gemeenteraden wordt op dezelfde manier gevraagd aan de opvang van asielzoekers mee te werken. Albert noemde in de raadsvergadering van 5 april het gehannes met asielzoekers een blamage. Een landelijke oplossing laat op zich wachten, omdat overheden naar elkaar zitten te kijken. Een

landelijke spreiding van asielzoekers, via een evenredige verdeling, is een logische en rechtvaardige manier om de impasse te doorbreken. Het is niet meer dan normaal dat Voorschoten daaraan bijdraagt, aldus Albert. Het is goed voor de Voorschotense gemeenschap hiervoor open te staan. Het voorstel voor de opvang van asielzoekers werd door de raad met grote meerderheid aangenomen.

Visie op sport en bewegen

Het gemeentebestuur werkt toe naar een nieuwe sportvisie 2023-2026. Daartoe lag in de raad van 5 april een startnotitie voor. De fractie vond het geen goed idee, dat in die notitie de sportaccommodaties buiten beschouwing waren gelaten, terwijl die toch onmisbaar zijn voor het sporten en bewegen. Meer dan 80% van de nederlandse gemeenten beschikt over een meerjarig onderhoudsplan voor sportaccommodaties. Daarom diende de fractie, samen met PvdA en D66 een amendement in om de visie op sportaccommodaties in de Voorschotense sportvisie op te nemen. Dit amendement werd niet aangenomen. Dit was voor de fractie reden om tegen het voorstel over de sportvisie te stemmen. Zoals Paul het verwoordde: "Een sportvisie zonder visie op sportaccommodaties is geen sportvisie".

Herontwikkeling Jan Evertsenlaan

Het college presenteerde aan de raad een startnotitie over de herontwikkeling van de Jan Evertsenlaan. Nogal vreemd, want het proces rond de herontwikkeling loopt al jaren en ook de inwoners hebben een tijd geleden al van zich laten horen. De raad nam met grote meerderheid een amendement aan, waarin de in 2019 gestelde voorwaarden als uitgangspunt voor de herontwikkeling worden genomen:

- het bestaande groen wordt gehandhaafd,
- er moet 25% sociale huur in het programma zijn opgenomen,
- de maatschappelijke functie van het gezondheidscentrum blijft gehandhaafd,
- de bebouwing moet naar aard en schaal passen in de omgeving.

Klimaatadaptatie

Voor wie dit begrip nog niet kent: klimaatadaptatie gaat over het nemen van maatregelen die de samenleving in staat stelt zich aan te passen aan de klimaatverandering. Het door het college voorgestelde klimaatadaptatiebeleid, dat als titel draagt "Groen, leefbaar en klimaatrobuust Voorschoten" werd in de raad van 25 mei behandeld. Corine sprak namens de fractie weliswaar haar waardering uit over de analyse van de problematiek, maar ze miste een uitvoeringsplan. Welke knelpunten gaan we het eerst aanpakken? Hoe worden ondernemers en inwoners gestimuleerd zelf aan de klimaatadaptatie bij te dragen? GroenLinks diende daarom een motie in, samen met PvdA en D66, om met een plan van aanpak te komen waarin de vijf meest urgente knelpunten worden benoemd en geprioriteerd. Zowel het voorgestelde beleid als de motie werden unaniem aangenomen.

Jaarrekening 2022

De jaarrekening is de eindverantwoording, zowel beleidsmatig als financieel, van het College van B&W over 2022, en vormt het sluitstuk van de planning- en controlcyclus van de gemeente. In de gecombineerde commissievergadering van 22 juni concludeerde Albert, naar aanleiding van de jaarrekening, dat er primair bijna € 6 miljoen over is en secundair nog eens zo'n € 3,6 miljoen. Daar zou je een school of een MFA voor neer kunnen zetten, betoogde hij. Wij krijgen geld van het rijk om het dorp te besturen, niet om het over te houden. Er zijn weliswaar meer redenen aan te wijzen waarom de jaarrekening een groot overschot laat zien, maar één daarvan is bestuurlijke zwakte, stelde Albert. De gemeente heeft zich niet altijd van zijn beste kant laten zien, bijvoorbeeld bij de afhandeling van de extra gelden die de gemeente krijgt voor het bestrijden van de energiearmoede. Daar wordt nog naar gekeken, maar dat is wel erg laat. Ook speelt een rol dat er onvoldoende ambtelijke capaciteit is. Ondanks dat tekort wordt er een hoop gerealiseerd, en dat is een compliment waard. Maar, zei Albert, "het feit dat we weinig mensen hebben kan natuurlijk niet jaar

in jaar uit een excuus zijn richting de inwoners van ons dorp". Vorig jaar werden projecten doorgeschoven, en het lijkt erop, dat dat dit jaar weer gebeurt, vond Albert. Aanvullend stelde Paul enkele vragen aan het college. Hij constateerde, dat er is verzuimd voor zwembad Het Wedde coronasteun aan te vragen, en dat kost de gemeente meer dan € 100.000. Na het echec rond het AB-huis is dit opnieuw een financiële misser. Waarom heeft het college ons hierover niet ingelicht? En: waarom pakt het college het armoedebeleid niet op? Dan kunnen nl. meer mensen bereikt worden dat alleen de minima, bijvoorbeeld mensen met schulden, en dat betekent ook weer dat je meer kunt doen aan kinderarmoede. In de raadsvergadering van 6 juli heeft de fractie de jaarrekening uiteindelijk goedgekeurd.

Voorjaarsnota 2023

De voorjaarsnota geeft de stand van zaken weer over de uitvoering van de programmabegroting tot en met maart. Zowel beleidsmatig als financieel geeft de nota de voortgang weer, waarbij ook wordt voorgesteld om de begroting te wijzigen. De fractie liet in de raadsvergadering van 6 juli weten grote moeite te hebben met de voorgestelde begrotingswijzingen. Er werd een grootschalige renovatie van het gemeentehuis voorgesteld ten bedrage van een half miljoen. Dit is een compleet nieuw project, en daar is de voorjaarsnota niet voor bedoeld. Dit had als voorstel in de raad behandeld moeten worden. Ook staat in de nota een exploitatiebijdrage voor het Cultureel Centrum à € 60.000, en ook daarover had vooraf in de raad toestemming gevraagd moeten worden. Als procedures voor begroten en investeren niet worden nageleefd, kan de raad haar rol niet goed vervullen, zo betoogde Albert. De fractie heeft om die reden tegen de Voorjaarsnota 2023 gestemd, en werd daarin gevolgd door de fracties van PvdA en SP.

Kadernota 2024

Eerst even iets uitleggen. Vanaf 2026 wordt het Gemeentefonds bevroren, d.w.z. het groeit niet meer mee met de rijksuitgaven. Gevolg is dat vanaf dat jaar veel gemeenten hun begroting niet meer rond zullen krijgen. Om die reden wordt 2026 door de gemeenten het "ravijnjaar" genoemd. Dit gegeven speelt uiteraard een rol in de discussies over de financiën van onze gemeente. Bij de behandeling van de Kadernota 2024 in de raad merkte Albert op, dat de gemeente de afgelopen jaren steeds meer geld overhoudt, vooral omdat we als gemeente zo weinig van de grond krijgen. Hoe durven we dan meer geld te claimen van het rijk? De afgelopen tijd is herhaaldelijk bewust gekozen om plannen die klaar lagen opzij te schuiven, ten koste van de investering in ambtelijke inzet, onderzoeksgeld en tijd. De Kadernota roept het beeld op van "Groundhog Day", verzuchtte Albert. "We gaan weer eens goed kijken naar plannen voor sportfaciliteiten, we gaan weer in het waterketenplan opschrijven dat de riolering in Adegeest prioriteit heeft, we gaan voor de zoveelste keer in kaart brengen hoe het gemeentelijk vastgoed verduurzaamd moet worden, we gaan weer in gesprek met scholen over huisvesting, we gaan weer de rotonde Raadhuislaan aanpakken, we gaan weer plannen maken voor het Ambachts- en Baljuwhuis, we wachten maar weer eens een half jaar op plannen voor onze culturele voorzieningen en de verduurzaming van de bibliotheek. Voor een deel hiervan zijn in deze kadernota daarbij nog geen middelen gereserveerd, zodat we weten dat het op zijn vroegst 2025 wordt".

"Voor nu vindt GroenLinks het vooral van belang om te voorkomen dat dit vier verloren jaren worden. Als dit het beleid voor 2024 moet worden, zal veel af gaan hangen van het laatste collegejaar 2025. De verleiding zal groot zijn ons dan blind te staren op verkiezingen, en natuurlijk het ravijnjaar. Daarbij komt dan de vraag naar voren: als Voorschoten haar middelen steeds niet gebruikt, hoe kan zij dan klagen over een budgetverlaging? In hoeverre kunnen we serieus spreken van een ravijnjaar, als we bestuurlijk al lang van de klif gevallen zijn?"

Albert sloot zijn betoog af met een ingrijpende suggestie: als we bestuurlijk geen deuk in een pak boter kunnen slaan, als we de mensen niet kunnen vinden om het werk gedaan te krijgen, als we keer op keer onze beloften niet gestand kunnen doen, waarom zou een fusie met Leiden dan niet beter zijn voor ons dorp?

Ontwikkelvisie centrum

Al jaren wordt er in de raad gesproken over de ontwikkeling van het centrum. Een extern bureau heeft nu, in opdracht van de gemeente, een samenhangend beeld geschetst van hoe het centrum van ons dorp er uit zou kunnen zien. De rapportages en voorstellen die de afgelopen jaren zijn uitgebracht, zijn in die visie meegenomen. De raad heeft deze ontwikkelvisie unaniem aangenomen. Naar aanleiding van het raadsvoorstel kwam de fractie met een motie over het vergroten van de openbare watervoorzieningen in het centrum. Je kunt door Dunea openbare tapkranen laten installeren, in andere gemeenten is dat ook al gedaan. Het aantal warme dagen neemt toe, en dan is koel water in het centrum alleen maar welkom. De motie was door alle fracties ondertekend en werd unaniem aangenomen.

De cultuur en de bibliotheek

Zoals bekend was er ooit een plan om de bibliotheek om te bouwen tot multifunctionele accommodatie, met voorzieningen voor theater, film en cultuuractiviteiten. Eind vorig jaar stemde een meerderheid van de raad ermee in hiervan af te zien. Het college voorzag, dat een keuze voor die oplossing vanaf 2026 tot tekorten op de begroting zou leiden. De kosten zouden te hoog zijn en er waren ook teveel risico's en onzekerheden. De raad droeg toen het college op om uiterlijk eind juni 2023 met een oplossing te komen voor de huisvesting van de culturele voorzieningen en voor de bibliotheek.

Welnu, die oplossing is er nog niet. Het college heeft in een informatiebrief aan de raad een voorkeur laten weten voor de Kruispuntkerk als lokatie voor de culturele activiteiten uit het Cultureel Centrum. Het gaat dan om toneel, filmhuis, muziek- en dansscholen. Met de eigenaar is een intentie-overeenkomst gesloten om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar het huisvesten van de culturele voorzieningen en het toevoegen van een woonprogramma. De bibliotheek blijft de komende vijf tot zeven jaren in de huidige lokatie gehuisvest. Dat betekent ook, dat geen grote duurzaamheidsmaatregelen in de bibliotheek zullen worden getroffen.

Nieuwe woningen betaalbaar

De kaders voor de nieuwe woonvisie voor Voorschoten, die op 28 september zijn vastgesteld door de gemeenteraad, brengen flinke verbeteringen. Voortaan moeten nieuwe bouwprojecten bestaan uit minimaal 30% sociale huurwoningen en 35% betaalbare koopwoningen. Dit is in lijn met nieuw landelijk en regionaal beleid en het is een grote vooruitgang. Het was voor GroenLinks dan ook de belangrijkste reden om het voorstel te steunen.

GroenLinks heeft met haar progressieve partners PvdA, D66 en SP constructief meegewerkt aan het versterken van de kaders. Een hoogtepunt is de nadruk op bouwprojecten op al bebouwde, 'versteende' gronden om het groene karakter van Voorschoten te behouden. Dit voorstel, ingebracht door de PvdA en mede ondersteund door GroenLinks, werd unaniem aangenomen. Deze nieuwe richtlijn betekent dat groene zones in het dorp worden ontzien. Raadslid Conny: "Bestaande projecten, zoals Starrenburg III en de herbouw van Huize Bijdorp, kunnen gewoon doorgang vinden, maar een bouwproject op het land van Rodenburg zal hiermee in ieder geval voorlopig niet aan de orde komen."

Tevens is een belangrijke maatregel aangenomen om betaalbare woningen te beschermen: de invoering van opkoopbescherming, een initiatief van de SP met steun van GroenLinks. Deze nieuwe regeling moet voorkomen dat betaalbare woningen kunnen worden opgekocht door projectontwikkelaars en zorgt ervoor dat Voorschoten ook op de langere termijn een gemeente blijft waar iedereen kan wonen. Alleen de fractie van de VVD stemde hier tegen.

De vernieuwde woonvisie legt een solide basis voor een sociaal en toekomstbestendig huisvestingsbeleid in Voorschoten. De fractie had graag gezien dat deze verbeteringen ook van toepassing zouden zijn op lopende projecten, maar in het voorstel worden ze pas van kracht vanaf 2025. Samen met de andere progressieve partijen heeft GroenLinks geprobeerd die datum naar voren te schuiven. Helaas hield de coalitie vast aan de lange overgangperiode, maar de wethouder

heeft toegezegd te willen afdwingen dat nieuwe projecten al voor die tijd aan de scherpere richtlijnen moeten voldoen.

Aanpak energiearmoede

De komende winter moet voorkomen worden dat er huishoudens in de kou komen te zitten. Daarom is een energietoeslag nodig voor de bewoners die het echt nodig hebben. De landelijke overheid heeft een fonds aangekondigd, maar de uitvoering in Voorschoten moet wel echt opgepakt worden. De vraag is of het college de urgentie van het armoedeprobleem wel inziet.

Met een plan van aanpak voor de uitvoering van een energietoeslag zijn de problemen natuurlijk niet opgelost. Een onderzoeksrapport van de lokale Rekenkamer liet namelijk zien dat de aanpak van armoedebestrijding in Voorschoten tekortschiet. Voor de GroenLinks en de PvdA was dat niet erg verrassend. Al eerder hadden beide fracties geconstateerd en aangegeven dat armoedebestrijding via het minimabeleid onvoldoende is. Om de bestaanszekerheid van alle Voorschotenaren te garanderen, of in ieder geval te verbeteren, is meer nodig. Nu is voornamelijk de groep die een bijstandsuitkering ontvangt zichtbaar voor de gemeente. Mensen met één of meer banen die de eindjes niet aan elkaar kunnen knopen, inwoners met een andersoortige uitkering, zzp-ers die hun pensioen hebben opgegeten, en huishoudens met schulden zijn nu onvoldoende in beeld in het minimabeleid van de gemeente. Dat vergt een proactieve houding van de gemeente.

Met het oog op de komende winter hebben GroenLinks en PvdA daarom aan het college gevraagd of er een plan komt om iets te doen aan de hoge energiekosten. Kosten die weer gevoeld gaan worden voor diverse groepen inwoners. Vorig jaar heeft de progressieve oppositie van GroenLinks, PvdA, D66 en SP ervoor gepleit om de energiearmoede-toeslag ruimhartig te verstrekken. Het college heeft toen een plan van aanpak gemaakt en voor een deel van de inwoners die energietoeslag toegezegd. Ook voor de komende winter ziet GroenLinks, samen met de PvdA graag dat er weer een plan van aanpak komt. Wat beide fracties betreft mag die energietoeslag beschikbaar komen voor inwoners met een inkomen tot 130% van het bijstandsniveau. Het is noodzakelijk voor onze bewoners dat het college dit jaar deze grens gaat hanteren voor de energietoeslag.

Inrichting Ijsbaanterrein

Het is bewoners niet ontgaan dat de gemeente in Voorschoten zeven plekken heeft aangewezen voor onderzoek naar flexwoningen. Eén van die plekken is de ijsbaan. Wethouder van der Elst komt in het vroege voorjaar van 2024 met een voorstel voor de definitieve locaties, maar tegelijkertijd treft wethouder Schokker de eerste voorbereidingen voor een skeelerbaan op een ander deel van dezelfde ijsbaan. Volgens GroenLinks blijft er te weinig openbaar groen over wanneer beide plannen doorgaan. En dat terwijl de ijsbaan tal van mogelijkheden biedt. Zomaar een greep: een buurttuin, sportveldje of park met hoogwaardig groen. Ook (flex)woningen of een skeelerbaan behoren tot de mogelijkheden. Maar én én én, dat kan wat GroenLinks betreft niet.

Voordat besloten wordt over het plaatsen van flexwoningen en skeelerbaan op het ijsbaanterrein moet gekeken worden naar het ijsbaanterrein als geheel. Naar de waarde van hoogwaardig groen voor de Vlietwijk en naar de recreatiemogelijkheden van dit terrein voor de Krimwijk en Vlietwijk. Bewoners van die wijken moeten ook bij de toekomstplannen van het ijsbaanterrein betrokken worden. 'De raad heeft met een motie de wethouder gevraagd om de buurtbewoners goed te betrekken. Dit is een van de laatste grote stukken gemeentegrond. Daar moet je zuinig mee omgaan. Daarom kun je nu niet snel groen licht geven voor een skeelerbaan en tegelijk beslissen over flexwoningen. Bekijk het gebied als geheel, stel een visie op en maak een stedenbouwkundig plan', aldus fractievoorzitter Albert.

Nieuwbouw Fortgensschool versneld

Op 9 november heeft de gemeenteraad voor de tweede keer het voorbereidingskrediet voor de nieuwbouw van de Fortgensschool goedgekeurd. Deze nieuwbouw is hard nodig. De kwaliteit van het schoolgebouw gaat namelijk achteruit en de kinderen zijn hier de dupe van. Bovendien heeft het

college beloofd dat de nieuwbouw van de Fortgensschool uiterlijk 2026 wordt opgeleverd. Het is van groot belang dat de onderwijshuisvesting in het dorp op peil blijft.

Anderhalf jaar geleden was het voorbereidingskrediet ook al aangenomen nadat GroenLinks hier een amendement voor had ingediend. Helaas werd het toegezegde krediet naar achteren geschoven, waardoor er niet kon worden begonnen met het uitwerken van de plannen voor de nieuwbouw. Ook volgens de nieuwe begroting van 2024 zou het krediet pas in 2025 beschikbaar komen, waardoor er volgens de planning van voorbereiding en aanbesteding pas in 2027 zou kunnen worden gestart met de bouw van de school.

De beoogde locatie voor de nieuwbouw is het terrein van het Cultureel Centrum. Doordat er ook plannen zijn voor de verhuizing van de activiteiten uit het Cultureel Centrum naar andere locaties, komt deze locatie uiterlijk in 2026 beschikbaar voor de nieuwbouw van de Fortgens met daarbij kinderopvang.

Dankzij het nu aangenomen amendement van GroenLinks is het mogelijk volgend jaar al te starten met de uitwerking van de plannen en zo een snellere realisatie van de nieuwbouw te bevorderen. Of het college echt vaart wil maken met de nieuwbouw van de Fortgensschool zal blijken bij de binnenkort te bespreken plannen voor de onderwijshuisvesting.

Begroting 2024

De Kadernota, die elk voorjaar wordt gepresenteerd, dient te gaan over de plannen voor de komende jaren en hoe die betaald worden, en vormt daarmee ook de basis voor de daarna op te stellen begroting. De dit jaar gepresenteerde Kadernota, zo betoogde fractieleider Albert, was vrij leeg. Van een aantal zaken, zoals het opknappen van de wijk Adegeest en het verbeteren van de rotonde bij het gemeentehuis, is het goed dat die nu worden aangepakt, maar voor het overige was het geen inspirerende nota. De gepresenteerde begroting echter bevat veel nieuwe onderwerpen die we nog niet eerder hadden gezien, aldus Albert. Het is weliswaar goed om te zien, dat er concrete plannen en concrete bedragen in de begroting zijn opgenomen, maar het is niet wat we hadden afgesproken. Bij een aantal voorstellen bestaan de nodige bedenkingen, en daar was die Kadernota voor bedoeld: de plannen inhoudelijk bespreken, waar nodig de tijd nemen om een en ander nog wat uit te werken en meer duidelijkheid te krijgen. En nu ligt deze begroting er met een summiere onderbouwing. Dat dwingt ons, betoogde Albert, om via deze algemene begroting te sturen. Er valt weinig meer te kiezen: het is nu aanpassen of we zijn te laat. Wat is dan het nut van de Kadernota als blijkt dat die kaders allemaal boterzacht zijn. Dat doet afbreuk aan de sturingsmacht van de gemeente.

Januari 2024

Raadsfractie GroenLinks Voorschoten